

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

**VÝSLEDEK
VEŘEJNÉ KONZULTACE**

**Směrnice o platebních
službách na vnitřním
trhu**

VÝSLEDEK VEŘEJNÉ KONZULTACE

Směrnice o platebních službách na vnitřním trhu

© Ministerstvo financí České republiky
Letenská 15 118 10 Praha
Pracoviště: Odbor Legislativa finančního trhu, oddělení Bankovníctví a úvěry
Legerova 69, 120 00 Praha 2
Tel: +420 257 041 111

© Česká národní banka
Na Příkopě 28 115 03 Praha 1

Obsah

KONZULTAČNÍ OTÁZKY

Otázka 2:	Článek 2 - Působnost právní úpravy	4
Otázka 3:	Článek 3 - Výjimky z působnosti soukromoprávní úpravy Směrnice	4
Otázka 4:	Článek 9 - Ochrana peněžních prostředků uživatelů	5
Otázka 5:	Článek 26 - Omezení činností platebních institucí podnikajících na základě výjimky ze Směrnice	5
Otázka 6:	Článek 30 odst. 2 - Aplikace hlavy III. též na mikropodnikatele	6
Otázka 7:	Článek 33 - Důkazní břemeno týkající se požadavků na informace	6
Otázka 8:	Článek 34 odst. 2 a 53 odst. 2 - Výjimka z požadavků na informace a z úpravy práv a povinností pro platební prostředky pro platby malých částek a pro elektronické peníze	6
Otázka 9:	Článek 45 odst. 6 - Vypovězení smlouvy	7
Otázka 10:	Článek 47 odst. 3 a 48 odst. 3 - Informace pro příjemce a plátce o jednotlivých platebních transakcích	7
Otázka 11:	Článek 51. odst. 3 - Aplikace některých ustanovení hlavy IV. též na mikropodnikatele	7
Otázka 12:	Článek 52 odst. 3 - Poplatky za použití určitého platebního prostředku	8
Otázka 13:	Článek 53 odst. 3 - Možné vyloučení odpovědnosti vydavatele elektronických peněz	8
Otázka 14:	Článek 61 - Odpovědnost plátce za neautorizované platební transakce	8
Otázka 15:	Článek 72 - Stanovení kratších lhůt pro provedení vnitrostátní platební transakce	9
Otázka 16:	Článek 79 - Ochrana osobních údajů	9
	Související závěry učiněné ve smyslu Směrnice	9

Porada vedení MF ČR a bankovní rada ČNB schválily následující řešení otázek, které byly předmětem veřejné konzultace.

Jednotlivá přijatá řešení navazují bezprostředně na otázky obsažené v konzultačním materiálu k transpozici Směrnice, dostupném na webových stránkách MF ČR a ČNB.

Otázka 2

Článek 2 - PŮSOBNOST PRÁVNÍ ÚPRAVY

Přijaté řešení:

Vztáhnout připravovanou právní úpravu na platby z/do mimoevropského zahraničí nebo denominované v mimoevropské měně s výjimkou následujících ustanovení:

- a) povinnost sdělit uživateli předem cenu a lhůtu platební transakce (poskytovatel služby se nemůže spolehnout na ekvivalentní chování svých subdodavatelů, neboť ti nejsou evropskou úpravou vázáni), poskytovatel by však měl být povinen uživateli sdělit cenu své služby, s tím, že konečná cena bude tvořena součtem jeho cen a cen jeho subdodavatelů;
- b) princip share účtování poplatků (v mezinárodním platebním styku si zpravidla plátce vybírá metodu účtování poplatků);
- c) lhůty (úprava stanovená Směrnicí vychází z existence rychlých a dostupných vnitroeurovských platebních systémů);
- d) rozdělení odpovědnosti v případě nesprávně provedené platby iniciované příjemcem (toto rozdělení povinností je problematické a pro jeho uplatňování v mimoevropském zahraničí by byla nutná součinnost všech zúčastněných, která není zajištěna).

Otázka 3

Článek 3 – VÝJIMKY Z PŮSOBNOSTI SOUKROMOPRÁVNÍ ÚPRAVY SMĚRNICE

Přijaté řešení:

Všechny výjimky využít. Na tzv. cash-back službu pravidla zákona vztáhnout pouze ve vztahu k vydavateli platebního prostředku. Ve vztahu k obchodníkovi, jenž službu cash-back nabízí, vztáhnout pouze povinnost informovat příjemce o případné jím účtované ceně a poskytnout mu doklad o platební transakci.

Článek 9 – OCHRANA PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ UŽIVATELŮ

Přijaté řešení:

Chránit peněžní prostředky uživatelů, a to bez ohledu na:

- a) jejich výši (ustanovení je jedinou zábranou provozování „černých bank“, „pyramidových her“ apod. Lze očekávat, že většina přijatých prostředků nebude limit 600 EUR přesahovat);
- b) skutečnost, zda platební instituce poskytuje pouze platební nebo i jiné služby; (prostředky uživatelů lze „prohospodařit“ či „vytunelovat“ i v rámci podnikání v platební oblasti).

Oddělení peněžních prostředků uživatelů bude provedeno tak, že zákon stanoví, že tyto peněžní prostředky jsou vlastnictvím plátce, dokud se nestanou vlastnictvím příjemce, a musejí být i takto účtovány. Jiné právní předpisy (insolvenční zákon, exekuční řád) budou muset být v této souvislosti novelizovány, aby bylo oddělení prostředků uživatelů zajištěno automaticky (aniž by např. uživatel musel požádat o jejich vydělení z konkurzní podstaty).

Článek 26 – OMEZENÍ ČINNOSTÍ PLATEBNÍCH INSTITUCÍ PODNIKAJÍCÍCH NA ZÁKLADĚ VÝJIMKY ZE SMĚRNICE

Přijaté řešení:

U úvěrových platebních služeb výjimku plně využít. V případě předplacených platebních služeb výjimku využít, avšak s následujícími povinnostmi a omezeními:

- a) povinnost chránit peněžní prostředky uživatelů tzv. ring-fencingem;
- b) zákaz poskytování úroků či jiného motivování k dlouhodobým úlozkám¹;
- c) povinnost informovat uživatele, že se nejedná o bankovní, tj. pojištěnou službu či službu dohlíženou Českou národní bankou.

Udělení výjimky by v praxi mělo obnášet registraci u ČNB (bez správního řízení), přičemž, pokud by ČNB registraci odmítla (shledala by nesplnění podmínek pro výjimku), rozhodovala by ve správním řízení, čímž by žadatel dostal možnost odvolání, popř. soudního přezkumu.

¹ V rámci pracovní skupiny EK je konzultováno, zda tuto povinnost lze PI podnikajícím v režimu výjimky uložit. Návrh zákona bude výsledek diskuze respektovat.

Otázka 6

Článek 30 odst. 2 – APLIKACE HLAVY III. TĚŽ NA MIKROPODNIKATELE

Přijaté řešení:

Poskytnout drobným podnikatelům stejný stupeň ochrany jako spotřebitelům.

Otázka 7

Článek 33 – DŮKAZNÍ BŘEMENO TÝKAJÍCÍ SE POŽADAVKŮ NA INFORMACE

Přijaté řešení:

Důkazní břemeno týkající se splnění požadavků na informace přenést na poskytovatele platebních služeb.

Otázka 8

Článek 34 odst. 2 a článek 53 odst. 2 – VÝJIMKA Z POŽADAVKŮ NA INFORMACE A Z ÚPRAVY PRÁV A POVINNOSTÍ PRO PLATEBNÍ PROSTŘEDKY PRO PLATBY MALÝCH ČÁSTEK A PRO ELEKTRONICKÉ PENÍZE

Přijaté řešení:

Nevyužít výjimku, respektive využít ji pouze pro elektronické peníze a předplacené m-platby, nebude-li problematika těchto produktů ošetřena tiskovou opravou ve Směrnici (přestože jsou tyto, zpravidla anonymní, produkty uvedeny v názvu příslušného ustanovení Směrnice a tedy by se na ně výjimka měla vztahovat bez jakéhokoliv omezení, v textu uvedeného ustanovení se již neobjevují).

Otázka 9

Článek 45 odst. 6 – VYPOVĚZENÍ SMLOUVY

Přijaté řešení:

Nevyužít možnosti stanovit pro uživatele platebních služeb příznivější podmínky pro vypovězení smlouvy.

Otázka 10

Článek 47 odst. 3 a článek 48 odst. 3 – INFORMACE PRO PŘÍJEMCE A PLÁTCE O JEDNOTLIVÝCH PŁATEBNÍCH TRANSAKCÍCH

Přijaté řešení:

Poskytovateli platebních služeb neukládat povinnost jednou měsíčně poskytovat informace na papíře bezplatně.

Otázka 11

Článek 51 odst. 3 – APLIKACE NĚKTERÝCH USTANOVENÍ HLAVY IV. TÉŽ NA MIKROPODNIKATELE

Přijaté řešení:

Poskytnout drobným podnikatelům stejný stupeň ochrany jako spotřebitelům.

Otázka 12

Článek 52 odst. 3 – POPLATKY ZA POUŽITÍ URČITÉHO PLATEBNÍHO PROSTŘEDKU

Přijaté řešení:

Nezakazovat příjemci platebního prostředku požadovat poplatek za použití určitého platebního prostředku.

Otázka 13

Článek 53 odst. 3 – MOŽNÉ VYLOUČENÍ ODPOVĚDNOSTI VYDAVATELE ELEKTRONICKÝCH PENĚŽ

Přijaté řešení:

Odpovědnost vydavatele elektronických peněz neomezit jen na platební účty nebo platební prostředky, na nichž lze uchovat elektronické peníze jen do určité hodnoty.

Otázka 14

Článek 61 – ODPOVĚDNOST PLÁTCE ZA NEAUTORIZOVANÉ PLATEBNÍ TRANSAKCE

Přijaté řešení:

Nevyužít možnosti snížit odpovědnost plátce pod limit 150 EUR.

Otázka 15

Článek 72 – STANOVENÍ KRATŠÍCH LHŮT PRO PROVEDENÍ VNITROSTÁTNÍ PLATEBNÍ TRANSAKCE

Přijaté řešení:

Stanovit kratší lhůty pro provedení vnitrostátních transakcí, tj. stejné lhůty jako platí podle současného zákona o platebním styku, a to přestože tím dojde v některých segmentech ke zpřísnění proti požadavku Směrnice (Směrnice na rozdíl od současného zákona o platebním styku upravuje též inkasa a transakce vzniklé použitím platebního prostředku).

Otázka 16

Článek 79 – OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Přijaté řešení:

Způsob transpozice požadavku Směrnice umožnit zpracování osobních údajů platebními systémy a poskytovateli platebních služeb, je-li to nezbytné z důvodu předcházení platebním podvodům, jejich vyšetřování a odhalování, bude navržen v souladu s doporučeními několika pracovních skupin Evropské komise, které se problémem zabývají.

SOUVISEJÍCÍ ZÁVĚRY UČINĚNÉ VE SMYSLU SMĚRNICE

1. V souladu s koncepcí jednotného dohledu nad finančním trhem bude orgánem dohledu nad dodržováním povinností stanovených Směrnicí navržena Česká národní banka.
2. Protože Směrnice je založena na zásadě maximální harmonizace (tj. zakazuje členským státům v oblastech, které upravuje, udržovat pravidla jiná než stanovená touto Směrnicí), bude nutno zrušit:
 - a) ustanovení zákona o bankách a zákona o spořitelních a úvěrních družstev o opravném zúčtování (pravidla opravného zúčtování si poskytovatelé platebních služeb v případě zájmu mohou mezi sebou dohodnout a promítnout je do svých smluv s klienty);
 - b) povinnost používat ve vnitrostátním mezibankovním korunovém platebním styku pouze platební systémy požívající výhody neodvolatelnosti zúčtování.